

GEFAD / GUJGEF 32 (1): 33-54 (2012)

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin İletişim ve Problem Çözme Becerileri

Communication and Problem Solving Skills of Students of Music Teaching Department

Duygu PİJİ KÜÇÜK¹

¹ Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği
Anabilim Dalı, İstanbul/ TÜRKİYE, duygupiji@marmara.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmada Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerisi düzeyleri ile bu becerileri ve alt boyutları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmada tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmış, çalışma grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören toplam 130 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada iletişim becerisi düzeyini belirlemek üzere Ersanlı ve Balcı tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Envanteri, problem çözme becerisini saptamak amacıyla ise, Türkçe'ye uyarlaması ise Şahin, Şahin ve Heppner tarafından yapılan Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim becerilerinin iyi düzeyde, problem çözme becerilerinin ise düşük düzeyde olduğu göstermiştir. Ayrıca, öğrencilerin iletişim becerisi ile problem çözme becerisi ve alt boyutları arasında yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, Müzik öğretmenliği, İletişim becerisi, Problem çözme becerisi.

ABSTRACT

In this study, communication and problem solving skills of students of music teaching department and the relationship between this skill and sub-domains are examined. In the study, descriptive research model was used; study group was composed of 130 students who study at Marmara University Atatürk Education Faculty Academy of Fine Arts Department of Music Teaching. In the study, Communication Skills Inventory developed by Ersanlı and Balcı was used in order to determine the level of communication; Problem Solving Inventory which is adapted to Turkish by Şahin, Şahin and Heppner was used in order to determine problem solving skills. Results of study indicate that students have high level of communication skills but low level of problem solving skills. Moreover, there is a highly positive significant relationship between communication skill of students and its sub-domains.

Keywords: Music education, Music teaching, communication skill, Problem solving skill.

GİRİŞ

Çağdaş yaşam bireyin yaşamında hızlı değişimler yaratmaktadır. Bu değişimlere uyum gösterebilmek için bireyin problemlerinin üstesinden gelebilmesi önemlidir. Bu problemler, bireylerin yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürmelerine engel olabilen ağır ve karmaşık problemler olabildikleri gibi, bireylerin yaşantılarını çok fazla etkilemeyen karmaşık olmayan problemler de olabilir. Bireyin her türlü problemi aynı şekilde çözmesi mümkün olmadığından farklı yollar keşfetmesi ve çeşitli beceriler geliştirmesi gerekmektedir. Problem çözme becerisi insanlık için de yaşamsal bir önem taşımaktadır. İlerleme, ancak karşılaşılan problemlerin aşılabilmesiyle gerçekleşebilmektedir (Kuru ve Karabulut, 2009; Soyer ve Bilgin, 2010).

Problem, bir kişinin istenilen hedefe ulaşmak amacıyla topladığı mevcut güçlerinin karşısına çıkan engeldir (Bingham, 1998). Morgan (1999) problemi, bireyin hedefe ulaşmada engellenmeyle karşılaştığı bir çatışma durumu olarak tanımlamaktadır. Yalçın Tetik ve Açıkgöz'e (2010) göre problem, karmaşık, sıkıntılı ve istenmeyen durumları ifade eden bir kavram olarak yaşamsal süreçlerde sıklıkla karşılaşılan durumları ifade etmektedir. Problem çözme ise, bir amaca erişmekte karşılaşılan güçlükleri yenme sürecidir ve bilginin yanı sıra yaratıcılık ve çözüme ilişkin yöntemlerden yararlanmayı gerektirmektedir (Yalçın, Tetik ve Açıkgöz, 2010).

Problem çözme, bireyin kendi yeteneklerini keşfederek gelişmesini ve ihtiyaçlarını karşılamasını kolaylaştırır. Birey karşılaştığı güçlükler üzerinde başkalarının karar vermesini bekleyeceği yerde, bu güçlükleri kendisi çözüm yolları arar. Bilgilerini ve becerilerini kullanma fırsatı bulur, kendine güveni artar (Erden ve Akman, 2009). Problem çözen bireylerin bağımsız ve yaratıcı düşündükleri, sosyal yeterlilikleri olduğu, kendilerine güvenen, belirsizlikleri tolere edebilen kişiler olduğu, buna karşın, problem çözme becerisine güvenmeyen bireylerin, problem çözme görevine odaklanmaya az zaman ayırdıkları ve göreve uygun düşünceler geliştiremedikleri görülmektedir. Böylece bireylerin kaygı düzeyleri daha da yükselmekte, dolayısıyla karşılaştıkları

problemleri çözmeye yetersiz kalmaktadırlar (Jerah, Hasija ve Malhotra, 1993; Dow ve Mayer, 2004; akt. Serin, Serin ve Saygılı, 2010).

Problemlerin çözümleri, problemin türü ve karmaşıklığına göre değişir. Bazı problemler tamamıyla mantık yoluyla çözülür, bazı problemler duygusal olgunluk gerektirir. Bazı problemler ise olaylara yeni bir bakış açısından bakmayı gerektirir (Cüceloğlu, 1994). Birey, problemin belirlenmesi, alternatif çözümlerin saptanması, değerlendirilmesi, karar verme ve harekete geçme aşamalarının her birindeki becerilerini geliştirmek durumundadır. Bireysel başarı, günlük hayatta karşılaşılan problemlerin esiri olmadan, problemin akılcı bir yaklaşımla analiz edilmesi ve problemi yaratan nedenlerin gerçekçi olarak belirlenip çözülmesi ile doğru orantılıdır (Yalçın, Tetik ve Açıkgöz, 2010).

Problem çözme sürecinde bireylerin problemi algılama ve değerlendirme biçimlerinin problem çözümünde önemini vurgulayan üç temel yaklaşım bulunmaktadır. Bu yaklaşımlar, problem çözme yeteneğine güven, yaklaşma-kaçınma stili ve kişisel kontroldür. Problem çözme yeteneğine güven, kişinin geniş çaplı bir problem durumu ile karşılaştığında etkin çözüm yolları bulacağına inancını ve güvenini temsil eder (Şahin, Şahin ve Heppner, 1993). Yaklaşma-kaçınma stili, değişik problem çözme aktivitelerine genel olarak yaklaşma ve kaçınma eğilimini ifade eder. Kişisel kontrol ise, kişinin problem çözme faaliyeti esnasında duygularını ve davranışlarını kontrol etme inancı olarak tanımlanmaktadır. Bu boyut aşırı tepki verme ve davranışların kontrolü olmak üzere iki zıt boyutu yansıtmaktadır. (Heppner ve Baker, 1997; akt. Soyer ve Bilgin, 2010).

Hızla değişen ve karmaşık hale gelen topluma uyum sağlayacak bireylerin yetiştirilmesi sürecinde geçmişin ve bugünün problemleri için bulunmuş çözümlerin aktarılması yanında, öğrencilerin problem çözme becerilerinin geliştirilmesi önem kazanmıştır (Kuzgun, 1995). Problem çözme becerisinin öğrencilere kazandırılabilmesi için, öncelikle bu özellikleri öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının taşıması gerekmektedir. Öğretmenler problem çözmeyi kolaylaştırmada demokratik kararların alınmasında ve çatışmaların çözümünde iletişim becerilerini kullanmalıdırlar (Güçlü, 1998).

İletişim, bilgi, beceri, duygu, düşünce, tutum ve tavırların paylaşılması ya da anlamların ortak kılınması süreci olarak tanımlanmaktadır (Bolat, 1990). Dökmen'e (1994) göre iletişim, iki birim arasında; birbirleriyle ilişkili mesaj alışverişi, bir başka deyişle bilgi üretme, aktarma ve anlamlandırma sürecidir. Oskay (2001) iletişimi, birbirlerine nesnelere, olaylar, olgularla ilgili değişimleri haber veren, bunlara ilişkin bilgilerini birbirine aktaran, aynı olgular, nesnelere, sorunlar karşısında benzer yaşam deneyimlerinden kaynaklanan, benzer duygular taşıyıp bunları birbirine ifade eden insanların oluşturduğu topluluk ya da toplum yaşamı içinde gerçekleştirilen tutum, yargı, düşünce ve duygu bildirimleri olarak tanımlamıştır. Bilgin (2003)'e göre iletişim, bir mesajın verilmesini ve alınmasını içeren bir tür bilgi iletimidir.

İletişimin amacı, alan ve veren arasında bilgi, düşünce ve tutum ortaklığı yaratmaktır. İletişimde en önemli nokta bilgi aktarımının iki yönlü olmasıdır. Bilgi aktarımı tek yönlü ise bilgilendirme, çift yönlü ise iletişim olarak adlandırılır (Açıkgöz, 2003). İnsanlar dünyayı ve çevrelerini, çevrelerinden sürekli bilgi toplayarak algılamaktadırlar. İnsanoğlu toplumsal bir varlık olduğu için dünyayı diğer insanlarla kurdukları iletişimlerle anlamlandırmaya çalışmaktadır. Çünkü içinde buldukları bağlamlar, insanlar ve onlar arasındaki ilişkilerden oluşmaktadır. Birbiriyle ilişki kuran insanlar ise hem kendileriyle ilgili bilgi vermekte hem de karşı taraftan bilgi toplamaktadırlar. Bu nedenle, insanın doğasında olan kendini anlatma ve başkalarını anlama ihtiyacı bireyleri iletişim kurmaya itmiştir (Cüceloğlu, 2000).

Etkili iletişim için gereken beceriler, karşılıklı konuşmada yanıt verme ve verilen yanıtta konuşmacının duygu ve düşüncelerini yansıtmaya, yönlendirici olmayan açık sorular sorma, sözel olmayan ipuçlarının kodlarını çözme, mesajlara doğru yanıtlar verme, dinlemeye istekli olma, göz teması kurma, anlamaya yoğunlaşma, doğru geribildirim verme, "ben" mesajlarıyla yanıt verme, kendini açma, empatik anlayış sergileme, eleştirilere olumlu yanıt verme, girişken davranışlar sergileme, çatışmaları yöneterek problemleri uygun şekillerde çözme ve koşulsuz kabuldür (Ceyhan, 2006; akt. Gölönü ve Karcı, 2010).

Bir iletişim etkinliği olan eğitimin sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesi, özellikle öğretmenler ile öğrenciler arasındaki iletişimin gerçekleşmesini gerektirir (Bolat, 1996). Eğitim-öğretim ortamı düşünüldüğünde, iletişim sürecinin temel öğelerinden birinin öğretmen olduğu görülmektedir. Öğretmen, hedeflediği kişi ya da grupta davranış değişikliği oluşturmak üzere iletişim sürecini başlatan kişidir (Özen, 2001). Bu noktadan hareketle, genel anlamda bir iletişim süreci olarak algılanabilecek öğretme sürecinin başarılı olması, öğretmenlerin iletişim becerileri ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle öğretmenler bilgi toplumunun ihtiyaçlarına cevap verebilmek için toplumu geliştirecek niteliklere sahip ve toplumla uyum içinde yaşayan bireylerin yetiştirilmesinin önemli bir parçası olarak yalnızca bilgi aktaran değil, sınıf yönetimi, öğrencilerin kişilik gelişimleri ve başarıları gibi çeşitli dinamikleri etkili şekilde kaynaştırabilen bir iletişim yöneticisi olarak da algılanmalıdır (Şimşek, 2000).

Eğitimin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi, özellikle öğretmenlerle öğrenciler, yöneticiler ve diğer çalışanlar arasında etkili iletişimin gerçekleşmesini gerektirir (Çilenti, 1998). Artık öğretmenden, ders kitaplarında sunulan bilgileri olabildiğince hızlı bir biçimde öğrenciye aktarmaktan daha fazlasını yapması beklenmektedir. Pedagojik alan bilgisi, planlama ve uygulamadaki başarı, mesleki gelişimi planlama ve gerçekleştirme, işiyle ilgili mevzuatı bilme ve anlama gibi yeterlikler yanında, öğrenme ortamında etkili bir iletişim sağlayabilme, öğrenci davranışlarını yönetme, diğer öğretmenler, veliler ve okul çalışanları ile işbirliği içinde çalışabilme, takım çalışması ve işbirliği gibi iletişim becerisi gerektiren yeterlikler de göz önünde bulundurulmaktadır (Türk Eğitim Derneği, 2009). MEB ve YÖK de, belirlemiş olduğu öğretmen yeterlikleri ile iletişimin eğitim-öğretim için önemini vurgular niteliktedir. Öğretme-öğrenme sürecine ilişkin yeterliklerin alt başlığında, sınıf içinde etkili iletişimi sağlama (öğrenci-öğretmen; öğrenci-öğrenci; öğretmen-öğrenci etkileşimi), okul yöneticileri, meslektaşları, diğer okul personeli, veliler ve ilgili eğitim kuruluşlarıyla iletişim kurma yeterliği bulunmaktadır (YÖK, 2007; akt. Çelik, 2008). Etkili iletişim becerilerine sahip öğretmenler, öğretim sürecinde etkili bir izlenim oluşturup, öğrenciler ile olumlu ilişkiler kurarak öğretici kişiliklerini en üst noktaya kadar taşıyabilmektedir.

Yapılan araştırmaların hemen hepsi, öğretmen etkililiğinin öğrenci başarısı ve tatmini ile yakından ilişkili olduğunu göstermektedir (Şen ve Erişen, 2002).

İletişim, müzik öğretmenliği açısından da önem teşkil eden yeterlik alanlarından biridir. Müzik kendini, olayları, nesnelere, olguları anlatmak kadar başkalarını da anlamayı gerektirir. Aynı zamanda duyguların ve sosyal ilişkilerin geliştirilmesinde bir araç, amaç ve yöntem olabilir (Kocabaş, 2004; akt. Demirsöz ve Kocabaş, 2008). Daha çok uygulama, bireysel ve toplu etkinliklerin yapıldığı müzik dersinde, müzik öğretmenin iletişim becerisine sahip olması, öğrencilerin müzikal anlamda kendilerini daha iyi ifade etmelerini, yetenekli öğrencilerin bu özelliklerini özgürce ortaya çıkarabilmelerini sağlaması açısından önem kazanmaktadır. İletişim becerisi, müzik öğretmenin öğrencileriyle alana yönelik olumlu ilişkiler kurması yanında, müziği öğrencilere sevdirmeye aşamasında da öğretmen açısından ön plana çıkan bir yeterlik olmaktadır. Bu nedenle, müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim becerilerinin ölçülmesi, bu beceri düzeylerinin ne durumda olduğunu ortaya koyulması için gerekli görülmektedir.

Öğretmen adayları, mesleki alanda çeşitli problemlerle karşılaşabilmektedirler. Öğretmen adaylarının sahip oldukları iletişim becerisi, bu problemlerin çözüm yollarını bulma konusunda önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, iletişim becerilerinin eğitimdeki öneminin önceden yeterince anlaşılacak hizmet öncesinde öğretmen adaylarına kazandırılması önemlidir. Öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile (Gürşimşek, Vural ve Demirsöz, 2008; Yılmaz ve Çimen, 2008; Acar, 2009; Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu, 2009; Aykora ve diğerleri, 2010; Çiftçi ve Taşkaya, 2010; Gülbahçe, 2010; Çevik, 2011; Çetinkaya, 2011) problem çözme becerilerinin incelendiği (İşmen, 2001; Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu, 2009; Yalçın, Tetik ve Açıkgöz, 2010; Kantek, Öztürk ve Gezer, 2010; Soyer ve Bilgin, 2010) birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışma ise, alanyazında bulunan çalışmalar üzerine, müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerilerinin ilişkisi ile ilgili bulguları da ekleyerek alana katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, çalışma grubunu oluşturan m zık  ğretmenliği  ğrencileri, iletişim becerisi, problem çözme becerisi değişkenleri ve kullanılan istatistiksel tekniklerle sınırlıdır.

Amaç

Yapılan alışmada, M zık  ğretmenliği Anabilim Dalı  ğrencilerinin problem çözme becerileri ile iletişim becerileri düzeylerinin saptanması ve bu iki değişken arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca yönelik, M zık  ğretmenliği Anabilim Dalı  ğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerilerinin hangi düzeyde olduğu, öğrencilerin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri ve bu iki değişkenin alt boyutları arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

 nem

M zık  ğretmenliği  ğrencilerinin problem çözme ile iletişim becerilerinin belirlenmesi ve bu becerilerin geliştirilmesine yönelik yapılacak çalışmalar, özellikle öğretmenlik mesleğine başladıkları ilk yıllardaki uyum sürecinde karşılaşacakları problemlere etkin çözüm yolları bulmalarına destek olacak ve  ğrencilerinin alanla ilgili ihtiyaçlarını karşılayacak iletişim becerisine sahip olarak yetişmelerini sağlayacaktır. Bu nedenle m zık  ğretmenliği  ğrencilerinin problem çözme ve iletişim becerisine sahip olması, alanla ilgili etkinlikler olan m zık dersinde sınıfın yönetimi, müziksel etkinliklerin düzenlenmesi, öğrencilerin müzikal yeteneklerinin ortaya çıkarılması ve bu yeteneklerini geliştirebilecek ortamın yaratılması, müzikal yaratıcılığın geliştirilmesi, disiplinler arası işbirliği, öğrencilerin müzikal gelişimleriyle ilgili  ğretmen-veli-okul  çgeni arasındaki iletişimin sağlanması gibi etkinliklerin tüm aşamalarında gerekli görülmektedir. Bu kapsamda m zık  ğretmenliği  ğrencilerinin hangi düzeyde problem çözme ve iletişim becerisine sahip olduklarını belirlemek,  ğretmen yetiştiren eğitim kurumlarının nasıl daha nitelikli  ğretmen yetiştirecekleri konusunda fikir vermesi açısından önemli görülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmıştır. Tanımlayıcı araştırma modeli, inceleme konusu olan olayın, bu olayın değişkenlerini ve bu değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamak ve bu tanımlamalara dayanarak ileriye dönük tahminler yapabilmek için kullanılmaktadır (Kurtuluş, 2010). Bu çalışmada da, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin, araştırmanın değişkenleri olan iletişim ve problem çözme becerilerinin düzeylerini belirlemek ve bu iki değişken arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik olarak tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören toplam 130 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin 43'ü erkek, 87'si ise kızdır. Sınıflara göre dağılıma bakıldığında, 39 birinci sınıf öğrencisi, 31 ikinci sınıf öğrencisi, 30 üçüncü sınıf öğrencisi ve 30 dördüncü sınıf öğrencisi ile dengeli kabul edilebilecek bir oran yakalandığı kabul edilmektedir.

Veri Toplama Araçları

İletişim Becerileri Envanteri (İBE): Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından geliştirilen envanter, genel olarak bireyin iletişim kurarken nasıl davrandığını, neler düşündüğünü ve neler hissettiğini içeren 45 maddeden oluşmaktadır. İfadeler, "her zaman (5 puan)", "genellikle (4 puan)", "bazen (3 puan)", "nadiren (2 puan)", "hiçbir zaman (1 puan)" şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin genelinden alınabilecek en yüksek puan 225, en düşük puan ise 45'dir. Yapılan faktör analizi sonucunda bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak adlandırılan ve her biri 15 maddeden oluşan 3 alt boyut saptanmıştır. Her bir alt boyuttan alınabilecek en yüksek puan 75, en düşük puan ise 15'dir. Bilişsel alt boyutta ilişkin; "İnsanları anlamaya çalışırım", "Tartışma sonunda, savunduğum düşüncelerin yanlış olduğunu kabul edebilirim", duygusal alt boyuta ilişkin; "İletişimde

bulduğum insanlardan gelen öğüt ve önerileri içtenlikle dinlerim”, “Konuşurken, etkili bir göz iletişimi kurabilirim”, davranışsal alt boyuta ilişkin ise; “Konuşurken sözümün kesilmesinden rahatsız olurum”, “Her insanı olumlu beklentilerle karşılarım” gibi ifadeler yer almaktadır. Envanterden alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin iletişim becerisi konusunda algısının olumlu olduğunu gösterir. Envanterden alınan toplam puanların azalmasında ise kişinin iletişim becerisi algısının düşük olduğu kabul edilir. Envanterin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .72 olarak (bilişsel alt boyut: .83, duygusal alt boyut: .73, davranışsal alt boyut: .82) bulunmuştur. Bu çalışmada, çalışma grubu üzerinden yapılan iç tutarlık analizleri sonucu Cronbach Alfa katsayısı .86 (bilişsel alt boyut: .86, duygusal alt boyut: .71, davranışsal alt boyut: .74) olarak saptanmıştır.

Problem Çözme Envanteri (PÇE): Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Türkçe’ye uyarlaması ise Şahin, Şahin ve Heppner (1993) tarafından yapılan envanter, bireyin kişisel ve sosyal problemleri çözme becerisini nasıl algıladığını ve değerlendirdiğini, ayrıca problem çözümedeki kendine güvenini, bireyin gerçek problem çözme yeteneğini değil, problem çözme becerisini nasıl algıladığını ve değerlendirdiğini ölçmektedir (Ferah, 2000). Envanter 35 madde ve 6’lı likert tipi olarak geliştirilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda envanterin problem çözme yeteneğine güven, yaklaşma-kaçınma ve kişisel kontrol olmak üzere üç alt boyuttan oluştuğu saptanmıştır. Problem çözme yeteneğine güven alt boyutunda “Sorunlarımı çözme konusunda genellikle yaratıcı ve etkili çözümler üretebilirim.”, “Başlangıçta çözümünü fark etmesem de sorunlarımın çoğunu çözme yeteneğim vardır”, yaklaşma-kaçınma alt boyutunda “Bir sorunumu çözmek için kullandığım çözüm yolları başarısız ise bunların neden başarısız olduğunu araştırmam.”, “Bir sorunum olduğunda onu çözebilmek için başvurabileceğim yolların hepsini düşünmeye çalışırım.”, kişisel kontrol alt boyutunda ise “Bir sorunumu çözmek için gösterdiğim ilk çabalar başarısız olursa o sorun ile başa çıkabileceğimden şüpheye düşerim”, “Bazen durup sorunlarım üzerinde düşünmek yerine gelişigüzel sürüklenip giderim.” gibi ifadeler yer almaktadır. Bir kısmı olumlu, bir kısmı da olumsuz ifadelerden oluşan envanter, problem çözme beceri algısı puanını

ve alt boyutlara ilişkin puanları vermektedir. Verilen cevaplara 1 ile 6 arasında değişen puanlar verilmektedir. Envanterden alınabilecek en düşük puan 32, en yüksek puan ise 192'dir. Problem çözme yeteneğine güven alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 66, en düşük puan 11, yaklaşma-kaçınma alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 96, en düşük puan 16 ve kişisel kontrol alt boyutundan alınabilecek en yüksek puan 30, en düşük puan ise 5'dir. Envanterden alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını gösterir. Envanterden alınan toplam puanların azalmasında ise kişinin problem çözme beceri algısının olumlu olduğu kabul edilir. Şahin, Şahin ve Heppner (1993) tarafından uyarlanan envanterin Cronbach Alfa katsayısı .88 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada ise Cronbach Alfa katsayısı .85 olarak (Problem çözme yeteneğine güven alt boyutu .84, yaklaşma-kaçınma alt boyutu .81 kişisel kontrol alt boyutu .78) hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmada iletişim becerisi puan ortalamaları ile problem çözme becerisi puan ortalamaları ve alt boyutları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Pearson Korelasyon Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, iki değişken arasındaki ilişkinin yönü ve derecesini belirlemek üzere kullanılır (Bayram, 2004; Balcı, 2007).

Çalışma kapsamında kullanılan tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiş, araştırmanın verileri SPSS 12.0 paket programı ile analiz edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma verilerinin analizi sonucu elde edilen bulgular sunulmuştur. Çalışma grubunun araştırmanın değişkenleriyle ilgili betimleyici değerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin İletişim Becerileri Envanteri'nden aldıkları puanlara ait betimleyici istatistikler

	n	En az	En çok	x	ss
İletişim Becerisi Puanı	130	134	221	169.415	15.643
Bilişsel Alt boyut puanı		47	75	56.076	5.058
Duygusal Alt boyut puanı		45	75	58.307	6.335
Davranışsal Alt boyut puanı		42	71	55.207	6.326

Tablo 1'de görüldüğü gibi, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin İletişim Becerileri Envanteri'nden aldıkları en yüksek puan 221, en düşük puan ise 134'dür. Öğrencilerin iletişim becerisi puanı ortalamaları ise 169.415'dir. Bu puan ortalaması Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından ortaya konan ölçüte göre iyi düzeyde bir iletişim becerisini ifade etmektedir. Diğer üç alt boyutun ortalamalarına bakıldığında ise, öğrencilerin bilişsel (56.076), duygusal (58.307) ve davranışsal (55.207) alt boyutlardaki puan ortalamalarının iyi düzeyde bir iletişim becerisini ifade ettiği söylenebilir. Sonuç olarak, elde edilen bulgular öğrencilerin genel olarak iyi düzeyde iletişim becerisine sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Problem Çözme Envanteri'nden aldıkları puanlara ait betimleyici istatistikler

	n	En az	En çok	x	ss
Problem Çözme Puanı	130	102	177	138.123	16.746
Problem Çözme Yeteneğine Güven alt boyutu puanı		28	62	50.753	7.711
Yaklaşma-kaçınma alt boyutu puanı		56	88	68.315	8.75
Kişisel kontrol alt boyutu puanı		18	27	19.884	2.222

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin Problem Çözme Envanteri'nden aldıkları en yüksek puan 177, en düşük puan ise 102'dir. Öğrencilerin problem çözme becerisi puan ortalamaları ise 138.123'dür. Bu puan ortalaması Şahin, Şahin ve Heppner (1993) tarafından ortaya konan ölçüte göre düşük düzeyde bir problem çözme becerisini ifade etmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere envanterin toplam puan ranjı 32-192 arasındadır. Envanterden alınan puanların düşüklüğü yüksek problem çözme becerisini, yüksekliği ise problem çözme açısından yetersizliği ifade etmektedir. Envanterin ortalama puan değerinin 80 olduğu dikkate alındığında araştırmaya katılan öğrencilerin problem çözme becerisi açısından kendilerini yeterli düzeyde algılamadıkları söylenebilir. Diğer üç alt boyutun ortalamalarına bakıldığında ise, öğrencilerin problem çözme yeteneğine güven (50.753), yaklaşma-kaçınma (68.315) ve kişisel kontrol (19.884) alt boyutlardaki puan ortalamalarının orta düzeyde bir problem çözme becerisini ifade ettiği söylenebilir. Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin genel olarak problem çözme becerisi algılarının beklenen düzeyde olmadığı söylenebilir.

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını saptamak amacıyla Pearson Korelasyon Analizi hesaplamaları yapılmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin İletişim ve Problem Çözme Becerisi Puanlarının Korelasyon Analizi

	Problem Çözme Puanı
İletişim Becerisi Puanı	$r = .505^*$

* $p < .01$

Tablo 3'te görüldüğü gibi, öğrencilerin iletişim becerisi puanları ile problem çözme becerisi puanları arasında yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen bu sonuca göre iletişim becerisinin bireyin problem çözme becerisi ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerilerinin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını saptamak amacıyla Pearson Korelasyon Analizi hesaplamaları yapılmıştır. Buna göre iletişim becerisi ile problem çözme becerisinin problem çözme yeteneğine güven, yaklaşma-kaçınma ve kişisel kontrol alt boyutları arasındaki ilişki ile ilgili bulgular Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin İletişim Becerisi Puanları ile Problem Çözme Becerisinin Alt Boyut Puanlarının Korelasyon Analizi

	Problem Çözme Yeteneğine Güven	Yaklaşma-Kaçınma	Kişisel Kontrol
İletişim Becerisi Puanı	r=.485*	r=.370*	r=.277*

*p<.01

Tablo 4’te görüldüğü gibi, öğrencilerin iletişim becerisi puanları ile problem çözme becerisinin problem çözme yeteneğine güven, yaklaşma-kaçınma ve kişisel kontrol alt boyut puanları arasında yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Problem çözme becerisi ile iletişim becerisinin bilişsel, duygusal ve davranışsal alt boyutları arasındaki ilişki ile ilgili bulgular Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Problem Çözme Becerisi Puanları ile İletişim Becerisinin Alt Boyut Puanlarının Korelasyon Analizi

	Bilişsel	Duygusal	Davranışsal
Problem Çözme Becerisi Puanı	r=.386*	r=.502*	r=.419*

*p<.01

Tablo 5’te görüldüğü gibi, öğrencilerin problem çözme puanları ile iletişim becerisinin bilişsel, duygusal ve davranışsal alt boyut puanları arasında yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmada Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiler incelenmiş, sonuçlar tartışılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim becerilerinin iyi düzeyde olduğu söylenebilir. Pehlivan'ın (2005) yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Gürşimşek, Vural ve Demirsöz'ün (2008) sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin duygusal zekâları ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin saptanmasına yönelik yaptığı çalışmada, öğrencilerin iletişim becerisi puanları ile bilişsel, duygusal ve davranışsal alt boyut puanlarının, ortalamanın üzerinde bir düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yılmaz ve Çimen (2008) de yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu'nun (2009) çalışmasında, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin yeterli düzeyde olduğu bulunmuştur. Çetinkaya (2011) tarafından Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin belirlenmesine ilişkin yapılan çalışmada da, öğretmen adaylarının iletişim becerisi puanlarının iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Bu çalışmanın bulguları, yapılan araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Benzer sonuçları gösteren araştırma sonuçlarına da dayanarak müzik öğretmenliği öğrencilerin iletişim becerilerine ilişkin algılarının meslek yaşantılarını olumlu yönde etkileyecek düzeyde yüksek olduğu söylenebilir. Müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim becerisinin gelişmiş olması, müzik dersi ile ilgili tüm planlamalarda, yaratıcı fikirlerin geliştirilmesinde, disiplinler arası işbirliği gerektiren etkinliklerde, öğretim sürecinde karşılaşılan problemlerin çözümünde, alanında çok gerekli olan bir nitelik kazandıracaktır. Yapılan araştırmalar, verilen iletişim becerisi eğitiminin, bireyin iletişim becerisi düzeyini olumlu yönde arttırdığını ortaya koymaktadır (Rees, Sheard, McPherson, 2002; Demirel, Ökdem, Saracoğlu, 2010). Yükseköğretim Kurumu'nun 2006 yılında yürürlüğe koyduğu Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı'nda yer alan Etkili İletişim dersi ile, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Lisans Programı'nda yer alan bu ders,

aynı zamanda öğretmen adaylarının iletişim becerisi düzeylerinin, verilen eğitimle arttırılabileceğinin önemini ortaya koymaktadır. Benzer kapsamda bir ders ile verilecek iletişim becerisi eğitimi de, müzik öğretmenliği öğrencilerinin mesleki gelişimi için önem kazanmaktadır.

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin problem çözme düzeylerinin belirlenmesine yönelik elde edilen sonuçlar, öğrencilerin problem çözme becerilerinin düşük düzeyde olduğu yönündedir. Çağlayan, Taşgın ve Yıldız'ın (2008) çalışmasında, spor yapan lise öğrencilerinin genel olarak problem çözme becerilerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu'nun (2009) çalışmasında, öğretmen adaylarının problem çözme becerilerinin yeterli düzeyde olduğu bulunmuştur. Can, Öner ve Çelebi (2009) tarafından üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerine ilişkin yapılan bir araştırmada ise, öğrencilerin problem çözme becerilerinin yüksek olmadığı saptanmıştır. Yalçın, Tetik ve Açıkgöz (2010) tarafından yüksekokul öğrencilerinin problem çözme becerisi algıları ile kontrol odağı düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan bir araştırmada, öğrencilerin problem çözme becerisi açısından kendilerini yeterli düzeyde algıladıkları saptanmıştır. Kantek, Öztürk ve Gezer'in (2010) çalışmasında da, yüksekokul öğrencilerinin problem çözme becerilerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yıldırım ve diğ. (2011)'nin çalışmasında ise, lise öğrencilerinin problem çözme beceri puan ortalamasının iyiye yakın düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada, müzik öğretmenliği öğrencilerinin problem çözme becerilerinin düşük düzeyde olmasına ilişkin elde edilen sonuçlar, sözü edilen araştırma sonuçlarının bazılarıyla benzerlik göstermekte, çoğuyla ise çelişmektedir. Bu bağlamda, yapılan araştırmalarda farklı ölçek ve çalışma gruplarının kullanılmasının araştırma sonuçlarında ortaya çıkan farklılıkların sebebi olabileceği söylenebilir. Problem çözme, bireyin ve grubun içinde yaşadığı çevreye etkin uyum sağlamasına yardım eden bir beceri türüdür. Bireyler, yaşadıkları çevreye etkin uyum sağlayabilmek için problem çözmeyi öğrenmek durumundadır. Bu problemlerin çözümü disiplinler arası bilgiyi, çok yönlü düşünmeyi ve yaratıcılığı gerektirir. Öğrencinin yaratıcı problem çözme davranışlarını kazanabilmesi için düzenlenecek eğitim

durumlarının rahat, eğlenceli, farklı çözüm yolları bulmayı özendiren ve öğrenciyi hata yapma korku ve kaygısından uzaklaştıran ortamlar olması gerekmektedir (Senemoğlu, 2005). Bu ortamları sağlayacak olan öğretmen adaylarının da, öncelikle kendi problem çözme becerilerinin gelişmiş olması ve öğrencilerini bu yönde yetiştirmeleri gerekmektedir.

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasında ve bu iki değişken ile alt boyutları arasında yüksek düzeyde olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu'nun (2009) çalışmasında, öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri arasında yüksek düzeyde anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Arslan ve Özpınar (2008) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen adaylarına iletişim ve problem çözme yeterlikleri ile ilgili sorular sorulmuş, öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar da, yeterli eğitim almamalarına rağmen insan ilişkilerinde kendilerini yeterli hissettikleri yönünde olmuştur. Öğretmen adayları ayrıca, bir öğrencinin tartışarak bazı bilgileri keşfedebileceğini, problem çözme ve beyin fırtınası sayesinde özgün düşünme ve yeni fikirler üretme yeteneğinin geliştirilebileceğinin farkında olduklarını belirtmişlerdir. 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan yeni ilköğretim programı ile birlikte eğitim sisteminde, istendik bireylerin nitelikleri doğrultusunda, köklü düzenleme ve değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca, bu programla birlikte öğrencilerin eleştirel ve özgün düşünme, araştırma, karar verme, girişimcilik ve bilgi teknolojilerini kullanma, iletişim ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi de hedeflenmiştir (Yaşar vd., 2005; Gömleksiz, 2005; Kıroğlu, 2006; akt. Arslan ve Özpınar, 2008). Bu değişim ve düzenlemelerin doğal bir sonucu olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin rollerinde de bir takım değişiklikler meydana gelmiş, yeni programlar öğretmenin rollerini -etkinlik planlamanın yanında- sorgulayan, soru sorduran, düşündüren, tartıştıran ve dinleyen, yönlendiren, motive eden şeklinde özetlemiştir. Öğrenciye iletişim ve problem çözme becerilerini kazandıracak olan öğretmen adaylarına bu becerilerin kazandırılması, nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda önem arz etmektedir.

Araştırmanın sonuçları ışığında; Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerilerinin kazandırılmasına yönelik, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı'na bu alanlara özgü derslerin eklenmesi, programda var olan derslerin içeriklerinin ve derslerde yapılan uygulamaların iletişim ve problem çözme becerisi düzeyini yükseltecek şekilde yeniden gözden geçirilmesi, özellikle Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması gibi tamamen alana yönelik etkinliklere öğrencilerin aktif katılımının sağlanması ve bu derslerin verildiği sürelerin arttırılması önerilebilir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda da, müzik öğretmenliği öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerileri ile, cinsiyet, yaş, mezun olunan okul türü, sosyokültürel ve sosyoekonomik durum gibi değişkenlerle karşılaştırılabilir, öğretmenliğe yönelik tutum, özyeterlik, kaygı, düşünme stilleri, yaratıcılık vb. gibi çeşitli değişkenler ile ilişkileri araştırılabilir. Ayrıca müzik öğretmenliği öğrencilerine iletişim ve problem çözme becerisi eğitimi verilerek, bu eğitimin etkisinin saptanacağı deneysel çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Acar, V. (2009). *Öğretmen adaylarının iletişim becerileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Açıkgöz, K. (2003). *Etkili öğrenme ve öğretme*. İzmir: Kanyılmaz.
- Arslan, S. ve Özpınar, İ. (2008). Öğretmen nitelikleri: İlköğretim programlarının beklentileri ve eğitim fakültelerinin kazandırdıkları. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(1), 38-63.
- Aykora, E., Tekin, A., Özdağ, S., Dereceli, Ç. ve Uzunkaya, D. (2010). Communication skills and emphatic tendency: Physical education and fine arts students. *Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport / Science, Movement And Health*, 2, 639-643.
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma, yöntem, teknik ve ilkeler* (6. Baskı). Ankara: Pegem A.
- Bayram, N. (2004). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi* (1. Baskı). Bursa: Ezgi.
- Bilgin, N. (2003). *Sosyal psikoloji sözlüğü*. Ankara: Bağlam Yayıncılık.
- Bingham, A. (1998). *Çocuklarda problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi* (Çev. A. Ferhan Oğuzhan). İstanbul: Milli Eğitim.

- Bolat, S. (1996). Eğitim örgütlerinde iletişim: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi uygulaması. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 75-80.
- Bolat, S. (1990). *Yüksek öğretimde öğretim elemanı-öğrenci iletişimi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Can, H., Öner, Ö. İ., Çelebi, E. (2009). Üniversite öğrencilerinde eğitimin sorun çözme becerisine etkisinin incelenmesi. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 4(10), 35-58.
- Cüceloğlu, D. (1994). *İnsan ve davranışı psikolojinin temel kavramları* (5. Baskı). İstanbul: Remzi.
- Cüceloğlu, D. (2000). *İyi düşün doğru karar ver*. İstanbul: Sistem.
- Çağlayan, H. S., Taşkın, Ö. ve Yıldız, Ö. (2008). Spor yapan lise öğrencilerinin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 62-77.
- Çelik, E. (2008). *Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin empatik eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 1-13.
- Çiftçi, S. ve Taşkaya, S. M. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının öz yeterlik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(3), 921-928.
- Çilenti, K. (1998). *Eğitim teknolojisi ve öğretim*. Ankara: Kadioğlu.
- Demirel, Y., Ökdem, F. Ş. ve Saracoğlu, F. (2010, Ekim). *Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerine verilen temel iletişim becerileri dersinin öğrencilerin iletişim becerilerini değerlendirme düzeylerine etkisi*. MYO-OS Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Düzce. <www.kmyo.duzce.edu.tr/kmyo/pdf/MYO_OS_7002.pdf> (2011, Aralık 2).
- Dökmen, Ü. (1994). *Sanatta ve günlük yaşamda iletişim çatışmaları ve empati*. İstanbul: Sistem.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2009). *Eğitim psikolojisi* (18. Baskı). Ankara: Arkadaş.
- Ersanlı, K. ve Balcı, S. (1998). İletişim becerileri envanterinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 10, 7-12.
- Ferah, D. (2000). *Kara Harp Okulu öğrencilerinin problem çözme becerilerini algulamalarının ve problem çözme yaklaşım biçimlerinin cinsiyet, sınıf, akademik başarı ve liderlik yapma açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Gölonü, S. ve Karıcı, Y. (2010). İletişim meslek lisesi öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin incelenmesi (Ankara il örneği). *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 31, 123-140.
- Güçlü, N. (1998). Sınıfta etkili öğrenci-öğretmen iletişiminin kurulması. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 61-64.
- Gülbahçe, Ö. (2010). K. K. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Atatürk Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 12-22.
- Gürşimşek, I., Vural, D. E. ve Demirsöz, E. S. (2008). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(16).
- Heppner, P. P. ve Peterson, C. H. (1982). The development and implications of a personal problem-solving inventory. *Journal of Counseling Psychology*, 29(1), 66-75.
- İşmen, E. (2001). Duygusal zekâ ve problem çözme. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13, 111-124.
- Kantek, F., Öztürk, N. ve Gezer, N. (2010, Kasım). Bir sağlık yüksekokulunda öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin incelenmesi. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications Kongre Kitabı*, 11-13 Kasım 2010, Antalya, 186-190.
- Kurtuluş, K. (2010). *Araştırma yöntemleri*. İstanbul: Türkmen.
- Kuru, E. ve Karabulut, E. O. (2009). Ritim eğitimi ve dans dersi alan ve almayan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 441-458.
- Kuzgun, Y. (1995) *Rehberlik ve psikolojik danışma*. Ankara: ÖSYM.
- Morgan C. T. (1999). *Psikolojiye giriş* (Çev. H. Arıcı ve Ark.) (13. Baskı). Ankara: Meteksan.
- Oskay, Ü. (2001) *İletişimin ABC'si*. İstanbul: Der.
- Özen, Y. (2001). *İlköğretimde iletişim (Sınıfta Yönetim)*. Ankara: Nobel.
- Pehlivan, K. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 4 (2), 17-23, <<http://ilkogretim-online.org.tr>> (2011, Kasım 28).
- Rees, C. S. ve McPherson, A. (2002). Communication skills assessment: The perceptions of medical students at the University of Nottingham. *Medical Education*, 36, 868-878.
- Saracaloğlu, A.S., Yenice, N. ve Karasakaloğlu, N. (2009). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 186-206.
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim öğrenme ve öğretim* (12. Baskı). Ankara: Gazi.

- Serin, O., Serin, N. B. ve Saygılı, G. (2010). Developing problem solving inventory for children at the level of primary education. *İlköğretim Online*, 9(2), 446-458. <<http://ilkogretim-online.org.tr>> (2011, Kasım 28).
- Soyer, M. K. ve Bilgin, A. (2010, Kasım). Üniversite öğrencilerinin çeşitli değişkenlere göre problem çözme beceri algıları. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications Kongre Kitabı*, 11-13 Kasım 2010, Antalya, 307-314.
- Şahin, N. Şahin, N. H. ve Heppner, P. P.(1993) Psychometric properties of the problem solving inventory in a group of Turkish University students. *Cognitive Therapy and Research*, 17(4), 379-396.
- Şen, H. S. ve Erişen, Y.(2002). Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 99-116.
- Şimşek, A. (2000). *Eğitimde iletişim*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi. No: 1251.
- Türk Eğitim Derneği [TED]. (2009). *Öğretmen yeterlikleri - Özet rapor* (1. baskı). Ankara: Adım Okan.
- Yalçın, B., Tetik, S. ve Açıkgöz, A. (2010). Yüksekökol öğrencilerinin problem çözme becerisi algıları ile kontrol odağı düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 19-27.
- Yıldırım, A., Hacıhasanoğlu, R., Karakurt, P. ve Türkleş, S. (2011). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri ve etkileyen faktörler. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 905-921
- Yılmaz, İ. ve Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim beceri düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 3-14.

SUMMARY

It was aimed to improve students' critical and authentic thinking, research, decision-making, entrepreneurship and utilization of information technologies, their skills of communication and problem solving together with the changes and improvements in education system. With these changes and improvements, roles of teachers are identified as those which make students interrogate, inquire, think, discuss, be directed and motivated. From this point, the success of teaching process which can generally be perceived as a communication process is directly related to communication and problem solving skills of teachers. Teachers should use communication skills in the

enhancement of problem solving, taking democratic decisions and resolving conflicts. Teachers and students should firstly bear the qualities of communication and problem solving in order to provide them these skills. In this sense, considering the fact in advance that communication and problem solving skills are quite important within education, these skills should be provided to pre-service teachers; thereby in this study communication and problem solving skills of students of Music Teaching Department and the relationship between this skill and sub-domain were analyzed.

In the study, descriptive research model was used in order to determine the skills of communication and problem solving skills of students of Music Teaching Department, which are the variables of study and to determine the relationship between these two variables.

Study group is composed of 130 students – 87 females, 43 males- who study at Marmara University Atatürk Education Faculty Academy of Fine Arts Department of Music Teaching.

In the study, Communication Skills Inventory developed by Ersanlı and Balcı was used in order to determine the level of communication; Problem Solving Inventory which is developed by Heppner and Peterson, adapted to Turkish by Şahin, Şahin and Heppner was used in order to determine problem solving skills.

Pearson Correlation Analysis which is used in order to determine the direction and level of relation between two variables was used to in order to determine the relationship between communication skills point average and problem solving point average.

Results of study indicate that students of Music Teaching Department have high level of communication skills. When the level of problem solving skill of students was considered, it was observed that students have low level of perception of problem solving skills. Moreover, there was a highly positive significant relationship between score of communication skill and scores of problem solving skill. It was determined that there was a positive significant relationship between cognitive, emotional and

behavioral sub-domain of communication skill and confidence in problem solving skill, approach-avoidance and personal control of problem solving skill.

In the light of research; with the intention of enabling communication and problem solving skills to students of Music Teaching Department; it can be suggested that courses related to these fields shall be included in Music Teaching Undergraduate Program, review contents and practices of the courses available in the program in a way that would improve the level of communication and problem solving skill, especially students should actively participate in the practices about School Experience and Teaching Practice and duration of these courses shall be increased. In the studies that will be carried out in future; communication and problem-solving skills of students of music teaching shall be compared with variables such as gender, age, type of school, socio-cultural and socio-economic status; its relationship with various variables such as attitude towards teaching, self-efficacy, anxiety, thinking styles, creativity etc. Moreover education of communication and problem solving skill can be provided to students of music teaching; experimental studies can be carried out in order to determine the effect of this education.